

РІЗКИЙ ВИСТУП ТРУМАНА ПРОТИ ІЗОЛЯЦІЇ Й РЕАКЦІЇ

Вашингтон, 19 лютого. — Президент Труман в різкій промові кинув остергу проти передачі уряду в руки „горстки реакціонерів“ і проти допущення „ізоляціоніста“ до Білого Дому найближчої осені. Ці важливі заваги висловив Труман у незапланованій наперед промові, виголошеній з нагоди Дня Джефферсона на обіді провідників Демократичної партії в готелі Статлер. Негайно потім виголосив другу промову до іншої групи провідників, зібраних на обіді в готелі Мейфлавер. Друга промова була написана наперед і її зміст зосереджувався до точок, проголошених у його конгресовій промові про стан країни.

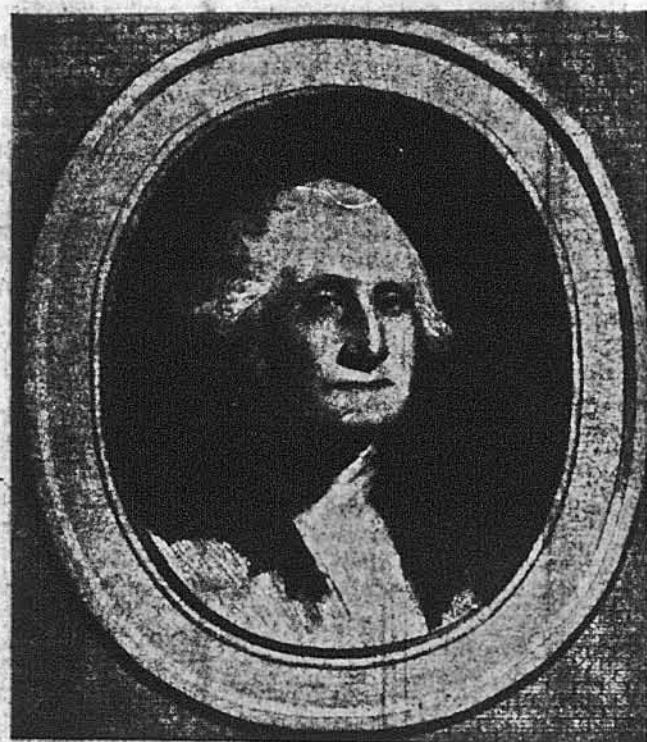
„Обставини в світі занадто поважні в теперішньому часі, щоб ми могли дозволити собі на допущення до Білого Дому ізоляціоніста. Умови заповажли під теперішню пору, щоб віддати конгресові контроль над ключами до скарбу нашої країни; такого конгресу, який не хоче розуміти фактів... Тепер нема ні одної людини у Злучених Державах, яка не хотіла б чесного миру“ — кінчив президент, однак, щоб діяти до цього миру наші зусилля перекласти Об'єднані Держави на організацію працівників. В іншому місці промови сказав президент до учасників обіду, як до своїх партійних однодумців: „Це є вашим обов'язком, як членів найбільшої партії в історії світу постаратися, щоб проста людина домоглася справедливості“.

Промову президента Трумана вважали за кандидатську промову на поновний вибір на президента. Ці промови слухали по радіо десятки тисяч його однодумців, зібраних на подібних обідах в честь Джефферсона по більших містах. Тому, що Труман згадав у промові про konieczність поширення громадянських прав, 400 південних демократів, зібраних в Лейт Рак, у стейті Аркансо, які є противні зрівнянню громадянських прав білих людей і нігритів, вийшли з обідньої зали під час його промови. Про це наспіли звіт вісті по телеграфі. Теж підготували революції проти Трумана деякі конгресмени з південних стейтів, які слухали його промову у Вашингтоні. — Негайно після промови президент поробив приготування до 10-денного побуту на Карибським морі.

ВОЛЕО ПРОГРАВ У МІНЕСОТІ

Ст. Пол, у стейті Міннесота. — Прихильники кандидатури Генрі Волеса на президента потерпіли сильну поразку при констесті з прихильниками Трумана на зібранні стейтвого комітету Демократично-Фармерсько-Робітничої Партії. Прихильники Трумана здобули всі потрібні становини в комітеті, який має підготувати партійну конвенцію на 12 і 13 червня. Вони теж здобули всі фонди, які прийшли з нагоди обіду в Дні Джефферсона. За обід платили від \$25 до \$250. На стейтській конвенції будуть вибрані електори, які віддають свої голоси в імені партії 2 листопада.

Джордж Вашингтон (1732—1799)

„ПЕРШИЙ У ВІЙНІ, ПЕРШИЙ У МИРІ ТА ПЕРШИЙ У СЕРЦЯХ СВОЇХ ЗЕМЛЯКІВ“
(З резолюції, внесеної в Палати Репрезентантів на виступ про смерть Вашингтона)

Росія вишколює американських громадян на зрадників

Вашингтон, 19 лютого. — Комуністи по цілому світі це одна велетенська сила, яка має одну ціль на думці, а це загальний заговор для насильного захоплення влади у всіх державах. Маючи це на увазі, советський імперіалізм вважає Злучені Держави за перший предмет своїх нападів, коли приїде час почати масовий наїзд на завоювання світу — оцей зміст свідочить, яке склав перед палатною підкомісією для Неамериканських Дінь д-р Георгій М. Дімітров, колишній провідник болгарської селянської партії. Дімітров утік з Болгарії при допомозі Мейнарда Барнеса, американського поста і тепер перебуває на території Злучених Держав. Він дальше втримує живий контакт з болгарськими протикомуністичними організаціями й тому є поінформований про всі советсько-большевицькі потягнення на Балкані. Він твердить, що рух жидів до Палестини стоїть під контролею комуністичних агентів в різних країнах. Коли жиди це закривають перед світом, то вони опісля впадуть самі жертвою цього руху. Росіяни не покинули Болгарії, як це було оприлюднено, лише вони перебралися в цивільний одяг і яких 50,000-100,000 з них контролює всі болгарські пристани й летунські майдани.

Дімітров характеризував комуністів як большевицький заговор, який має на меті загартувати Європу й Середній Схід, а потім зпоза залізної заслони почати агресію проти Злучених Держав і Англії. А що Америка це найсильніша твердиня демократії, то їх головне вістря звертається проти Америки. Він певний, що саме тепер Росія вишколює в себе американських громадян на це, щоб вони у свій час могли передати владу росіянам, подібно, як це сталося в інших країнах.

Проф. Ньюйорського університету Дж. Борнгом зізнавав про комуністичну роботу в Америці та комуніст. спекуляції у зв'язку з презид. виборами.

СПРАВА КОРЕЇ В МАЛІЙ АСАМБЛЕЇ О. Д.

ГОЛОВА КОРЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ О. Д. ЗАКИДАЄ СОВЕТАМ САБОТАЖ ЗАМИРЕННЯ ТА ОСТЕРГАЄ ПЕРЕД „ВИБУХОМ, ЩО МОЖЕ ЗАПАЛИТИ СВІТ“.

Лейк Соксес, Н. П., 19 лютого. — Корейська Комісія О. Д. передала сьогодні створений на останньому Загальному Зібранні О. Д. „Малій Асамблеї“ справу положення в поділеній на американську і советську зони Корей, передаючи їй рівночасно відповідальність почати безпосередню акцію, яка перешкодила б „вибухові, що може запалити весь світ“. Голова Корейської Комісії, індієць д-р К. П. С. Менон заявив, що Советський Союз свідомо і планоно саботує рішення Загального Зібрання О. Д. в цій справі, не допускаючи Корейську комісію в свою зону і створюючи там вогнище нової воєнної загрози. Після виступу д-ра Менона, що домагався насамперед тільки поради в цій складній справі, американський представник видіграв домагання, щоб цілу справу поставити під голосування, пропонуючи рівночасно рішення, щоб Корейська Комісія повинна своє завдання та передати вибори в американській зоні в південній Корей, даючи тим самим легальну базу для створення уряду для цілої Корей. Советський Союз і його сателіти, як відомо, бойкотують „Малу Асамблею“.

Втеча команданта відділу УПА „Бурлак“ з чеської тюрми

(Повітряною поштою до „Свободи“).

Прага, 15 лютого. (ІК). — Вчора ввечері цілу Чехословаччину блискавкою облетіла вістка про загадкову втечу з Кошицької твердині команданта ославленого відділу Української Повстанської Армії „Бурлак“, Володимира Шегельського та членів його штабу. Шегельський-Бурлак та члени його штабу були взяті в полон минулого року в осені (4 вересня), як вони під час рейду по Чехословаччині переправлялися через ріку Ваг. Шегельського довгий час держали в тюрмі в Жіліні, де находиться спільний штаб советсько-польсько-чехословачької армії, призначених до боротьби проти УПА. Перед двома місяцями місцева преса подала вістку про заарештування директора Желінської тюрми та кількох молодих слюваків, закидаючи їм підготовку до визволення українських героїв. Тоді теж Шегельського та полонених разом з ним членів його штабу перевезено до твердині в місті Кошиці, звідкіль вони тепер і втекли. Вечірні видання пражського комуністичного часопису „Руде Право“ з дня 14 лютого подало на першій сторінці таку вістку: „Командант УПА Бурлак втік з Кошицької тюрми. В четвер ввечері втік з Кошицької тюрми полонений командант відділу УПА Бурлак, разом з кількома членами свого штабу. Тепер гарячково шукають українських втікачів і рівночасно ведеться дождження, яким то чудом їм пощастило втекти“.

Рівночасно чехословацьке міністерство народної оборони видало такий комунікат:

СТВОРЕНО „УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ“ В ШВЕЦІЇ

Стокгольм, Швеція. — Дня 6-го січня в столиці Швеції, Стокгольмі, відбувся перший з'їзд українців у Швеції, на якому створено Українську Громаду. Головою Укр. Громади обраний В. Федорчук.

ЗА ШИРШУ БАЗУ ПЛАНУ БЕВИНА

УЧАСТЬ МАЛИХ КРАЇН В КОНФЕРЕНЦІЇ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Лондон, 20 лютого. Сьогодні тут повідомлено, що Бельгія, Голандія і Люксембург візьмуть участь в конференції трьох західних великодержав, ЗДА, Британії і Франції, в справі Німеччини, яка почнеться тут в найближчий понеділок. Що більше, в британських урядових колах заявляють, що вони радо візьмуть до уваги критичні заваги цих країн щодо плану Бевина в справі західно-європейського державного об'єднання. Діло в тому, що бельгійське міністерство закордонних справ висловило думку, що пропонований Бевіном план західно-європейського союзу на базі британсько-французького договору, підписаного минулого року в Дюнкерк, є невістарчалний, бо має на меті тільки оборону перед Німеччиною, яка сьогодні вже і так нікому не загрожує. Вважається, що найближча конференція в справі західної Німеччини буде рівночасно і першим конкретним кроком на шляху до поширення і здійснення плану Бевіна.

ПІСЛЯ ВІДСТАВКИ ДЕ ВАЛЕРІ

Дублін, Ірландія, 19 лютого. Новозабраний ірландський прем'єр Джон Костелло сьогодні склав першу заяву в справі політики нового уряду. Він насамперед заявив, що Ірландія задумує дати якнайбільший вклад в здійснення допомогового Плану Маршала, збільшуючи свою сільськогосподарську продукцію та експорт цих продуктів до потребуючих країн.

КЕРІ ЗАПРОШЕНИЙ ДО МОСКВИ

Париж, 19 лютого. Советський представник в екукутиві Світової Федерації Професійних Спілок, Василь Кузнєцов, запросив сьогодні фінансового секретаря Конгресу Індустріальних Організацій (КІО), Джеймса Б. Кері, до Москви на наради в справі Плану Маршала. Кузнєцов є теж передсідником Всесоюзного ЦК Профспілок. Кері запрошено до Москви вже після того, як він взагалі відмовився говорити з большевиками на тему Плану Маршала.

ДАЛЬША БОЛЬШЕВИЗАЦІЯ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

Прага, 19 лютого. Чехословацькі комуністи сьогодні заповіли нову резолюцію до уряду, якою будуть домагатися повної націоналізації промисловості. Чеська промисловість вже націоналізована у 60 до 80 процентах. Нове домагання большевиків відносно цієї тепер головно до дрібної промисловості, яка досі потрапила ще оборонитися перед большевицьким терором.

ФРАНЦІЯ В БОРОТБІ ПРОТИ ПІДВИШКИ ЦІН

Париж, 19 лютого. Французька Асамблея сьогодні більшістю 336 голосів проти 188 прийняла урядовий законопроект для боротьби проти інфляції. Прийнятий закон передбачує високі карі за беззаконне збільшення цін на продукти загального користування. Проти законопроекту голосували комуністи.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАКИДУЮТЬ АМЕРИЦІ ВДЕРЖУВАННЯ ВОЄННИХ БАЗ В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 19 лютого. Сьогодні на засіданні т.зв. координаційного комітету Контрольної Ради Союзників в Німеччині советський представник виступив з офіційним обвинуваченням, що західні союзники вдержують там всі бази і споруди, потрібні до ведення війни. Большевицький представник твердить, що західні союзники ще досі задержали в стані користування цілий ряд фортифікацій, підземних комунікаційних полунень, військово-морських споруд і т.п. Американський і британський представники, заперечуючи советські обвинувачення, крім того ствердили, що договірний план передбачує закінчення демілітаризації аж з кінцем цього року і вже тим самим всі советські обвинувачення є безпідставні.

ХОЛЕРА В ІНДІЇ

Нью Делхі, Індія, 19 лютого. (АП). — До всіх інших трагедій, які безупинно навідуються цієї безмірно багату і безмірно нещасливу країну, в останньому часі долучилась ще страшна пошесть холери. Згідно з урядовими даними за останній тиждень було в країні 1,374 смертних випадків холери.

УРЯД ІРАКУ РОЗВ'ЯЗАВ ПАРЛАМЕНТ

Багдад, Ірак, 19 лютого. (Ройтер). — Іракський уряд розв'язав сьогодні парламент, закинувши йому, що він „не репрезентує волі народу“ і був вибраний беззаконно. Вудуть розписані нові вибори.

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА ГРЕЦЬКИМ ХЛІБОРОБАМ

Атени, 19 лютого. Лоренс Нортон, керівник сільськогосподарського відділу американської допомогової місії в Греції, сьогодні повідомив, що грецькі хлібороби дістануть американську допомогу головним в сільсько-господарських машинах на загальну суму 4,800,000 доларів.

ЗАСУДИЛИ НІМЕЦЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ

Нюрнберг, Німеччина, 19 лютого. Американський Військовий Трибунал проголосив сьогодні вирок на 10 німецьких військових командантів, обвинувачених за воєнні злочини в окупованих країнах. Маршал Ліст і ген. Кунце засуджені на довічну тюрму, шістьох інших генералів на тюрму від 7 до 15 років а двоє звільнені.

ФІЛІА ХОЛОДУ В ЄВРОПІ

Лондон, 19 лютого. (АП). — Після відносно дуже лагідної зими в попередніх місяцях, сьогодні навістила Європу філія сильних морозів і снігу.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На тиждень три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 567-7th Ave., New York 18, N. Y.
BRyant 9-0582

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН

Начальний військовий командант у часі Революційної Війни, знаменитий повстанчий організатор та перший президент Злучених Держав — Джордж Вашингтон — вийшов уже за свого життя дуже глибоко в серце американського народу і цілком певно залишиться у ньому навіки як перший між першими. Заважує на цьому почуттєво безсумнівно перемога Вашингтона на полі бою, бо вона вирішила дальшу долю американської землі. Проте й вона не є ще задовільною відповіддю на те, чому саме особа Вашингтона сповита таким глибоким сентиментом.

Це відчували добре американські історики і тому є так багато книжок про Вашингтона, автори яких намагаються збагнути його інтелект та його військові й політичні спосібності і осягти. Між ними бувають і такі, що намагаються зрозуміти з особи Вашингтона якусь легендарну постать, геніальну стратегію і політику, непереможного вождя, навіть трохи не святого. Та це не вдержалося. Бо ж, наприклад, загально відомо, що Вашингтон поновив у перших роках на полі бою самі невдачі й програв битву за битвою. З політичного боку вже сам його заповіт, на який залюбки покликаються американські ізоляціоністи, був би нині критикований. Отже що ж таке заважило на величчя Вашингтона?

Заважила його глибока віра в слушність справи, за яку піднято повстання проти "рідного краю". Бо ж для Вашингтона та його подібних Англія була країною його батьків, його мови, його звичаїв та його виховання, а теж і такою, звідки вийшли ці ідеї, які взялися здійснити американські повстанці. Заважила сильний характер Вашингтона; заважила його спроможність з кожної програної битви і невдачі чогось навчитись; заважило його завзяття упертості на становищі, коли інші тратили голову, коли здавалось, що все пропало, чи розлізлося навіть і це невелике військо, яке він раз-у-раз збирав до купи, хоч не міг часто дати вокам навіть що їсти. Заважило це, що коли воля ходили майже босими ногами по снігу серед тріскучих морозів у Велі Фордж і гинули від ран і хворіб, бо не було ліків, та коли офіцери боялися навіть з ними зустрічатись, Вашингтон був з ними і з ними терпів, хоч інші в тому самому часі в Гарисбург, чи де там, бенкетували і сварились за комісове від зброї, придбаної на чорнім ринку, чи за проценти від позичок, які мали б відістати від Франції.

За цей сильний характер, як тільки революція увінчалась успіхом, американський нарід вибрав Вашингтона не тільки своїм першим президентом, але надав йому ще й безсмертний титул — Батька своєї країни.

Нині Злучені Держави вже не ця селянська країна, яка була в часах Вашингтона, коли то цілого населення було всього понад три мільйони, а Нью Йорк мав тільки 12,000 мешканців. Зайшли в цілій країні радикальні зміни. Проте, немає змін у серці американського 140-мільйонного народу щодо відчуття вдячності для Вашингтона та щодо пошани тих великих ідеалів, які проповідували творцям незалежності Злучених Держав. Велике діло Вашингтона та його сучасників відчутно згодом вповні теж і в Англії. Теж і там нині Вашингтон у великій пошані.

Виповнити прогалини в нашому громадському житті

Громадське життя американських українців вже має за собою понад 50-річну історію, і не малу історію. Його цілі і форми творилися відповідно до потреб, завдань та почувань нашого заглу, створюючи велику мережу найрізноманітніших організацій, товариств, комітетів і т. п., одні з яких надали, інші залишалися, творилися нові і сьогодні наше громадське життя має вже свої питомі і справді органічні форми та виразні тенденції і напрямні дальшого розвитку. Ми маємо центральні братсько-запомогів організації з більшою чи меншою кількістю їх відділів в поодиноких місцевостях. Статуту цих організацій охоплюють менш-більш всі ділянки нашого життя, хоча у відповідній синтезі та оцінці. Ми маємо наш політично-репрезентативний Конгресовий Комітет та розбудований вже на міжнародній базі центральний Злучений Український Американський Допомог. Комітет. Існує, розвивається і виявляє щораз більшу активність Ліга Української Молоді. Існує і діє Союз Українок Америки зі своєю централею і філіями та багато всьох товариств і організацій місцевого характеру. Проте, в організаційних формах нашого громадського життя існують деякі серйозні прогалини, від виповнення яких залежить дальший розвиток і ріст нашої громади.

Звернемо увагу насамперед на дві найбільші прогалини з двох найважливіших ділянок нашого організованого життя. Маємо на думці відповідне центрально-організаційне охоплення та оформлення наших культурно-освітніх та господарських ділянок.

За створення культурно-освітньої централі.

Як іде про культурно-освітню роботу по наших громадах відчувається насамперед велику недостачу однієї культурно-освітньої централі, яка ініціювала б, організувала б та керувала б цілістю культурно-освітньої роботи, подібно як це роблять, або щонайменше повинні робити Конгресовий Комітет в політичній і ЗУАД Комітет в допомогів акціях. Про цю культурно-освітню роботу багато говориться і пишеться, але її відносно мало виконується. Вона є в програмі та в статуті чи не кожної нашої організації, але завжди на якомусь там місці з черги і завжди тільки як додаток. Всі наші численні товариства і організації, парафії, громади, Народні Доми, всі проявляють більшу, чи меншу активність

в цій культурно-освітній діяльності, але всі вони тут задані виключно на себе самих, на власну ініціативу і на власні сили, що часто є понад їхні сили. Ця робота, яка ведеться, є в більшості тільки відгомном та повторенням принагідних давніх імпрес і теж припадковість. Натомість є повна відсутність будь-якої планової роботи, тому теж і прогрес в цій діяльності майже ніякий. Ще пів біди, як громада має відповідну кількість енергійних культурно-освітніх робітників, але й ці з часом мусять відповідно виснажитись. Тут єдиним виходом і рятунком може бути відповідний культурно-освітній центр, що перебрал би на себе турботи щодо організації, планування і ведення культурно-освітньої праці в усіх наших громадах. Він мусів би бути створений та поведи свою роботу на базі дотеперішнього досвіду і американських українських традицій, відповідно поширюючи і поглиблюючи їх. Ініціативу створення повинен перебрати на себе Український Конгресовий Комітет та перевести її в життя в порозумінні з усіми іншими центральними організаціями і Американським Відділом Наукового Т-ва ім. Шевченка. Такий культурно-освітній центр ще єдиний допомогже нашому загальному життю з дотеперішнього примітивізму і хаотичності під цим оглядом та справді поширити і поглибити в українських громадах організовану культурно-освітню працю, яку досі трактовано по якомусь-там-рядному і яка повинна бути поставлена на першому місці, як головна база свідомості і всьох інших праць американсько-українського заглу.

Необхідність організації господарського життя.

Другою справою, що подібно як культурно-освітня праця повинна стати базою нашого громадського життя, є без сумніву необхідність відповідних економічно-промислових організацій. Існуючі українські фінансові інституції мають майже виключно допомогів характер, а сама господарська промислово-торгівельна діяльність ще цілком лежить облобом. На це складось багато причин, від господарської структури та системи самої країни починаючи, а на переважно робітничому характері нашої громади кінчаючи. Під цим оглядом організацію треба зачинати справді від початку, хоча поодинокі подібні спроби вже були.

Цілію цієї статті не є розглядати можливості і потреби та-

кої організації, відважуючись тільки на твердження, що такі існують. Завданням знавців і спеціалістів було б всі ці можливості перевірити та поробити конкретні висновки. Під цим оглядом в останньому часі вже навіть виявлено деяку ініціативу. Як довідуємось, створена недавно новими імігрантами перша Українська Кооператива в Нью Йорку звернулася до Українського Конгресового Комітету, як до "компетентного тіла", пропонуючи йому "відповідно підготувати і скликати Український Господарський Наряд" з представників центральних українських допомогів організацій та приватних підприємців. Завданням такої наради було б випрацювати план господарської розбудови американських українців та їх відповідне організаційне охоплення під цим оглядом.

Звичайно, від плану до діла ще дуже далеко, але при добрій волі та відповідній енергії все можна зробити. Догі го-

ловного недостачею нашого організованого життя був головний брак відповідних фахових сил. З приїздом відповідної кількості фахівців в нашу українську іміграцію ця недостача зменшується і рівночасно збільшуються можливості вдосконалення наших громадсько-організаційних форм, як теж поглиблення їх змісту. Передумовою успіху під одним і другим оглядом є безсумнівно тісна співпраця між старою і новою іміграціями, як теж генерацією народженою в Америці. Ми всі спільно повинні і мусимо докласти всіх зусиль, щоб заповнити існуючі прогалини в організації нашого громадського життя та поглибити і поліпшити його зміст. Цього вимагають від нас однакові наші власні потреби, і я наші обов'язки причинитися зорганізовано до ще більшого розвитку Америки та дати якнайбільшу допомогу нашому "Старому Краєві", що ще досі в неволі.

ном, респект перед усім, що походить із закордону. Таке низькопоклонство зустрічається теж в літературі. Напр. книга Нусімова "Пушкін і світова література", видана 1941 р. — це дуже погана книга". Погана вона тому, що "основною думкою тої книги є показати, що велич Пушкіна заключається в тім, що він "европеець", що на всі питання, що їх ставила західна Європа, він находив свою відповідь".

Тому то Фадеев каже, що "та книга не має нічого спільного з марксизмом", а це безапеляційний присуд для книги.

Фадеев тішиться, що советська література росте згідно з вказівками партії на марксистських основах.

"В Україні, — пише він, — при допомозі ЦК КП(б)У наведено вогонь проти пережитків буржуазного націоналізму в діяльності історичних наук, літературознавства і літератури в Україні, довідуємося дещо ближче зі статті В. Г. Бондарчука, ректора київського державного університету ім. Т. Шевченка п. н. "Столицький університет перед новим навчальним роком" (Радянська Україна, ч. 126).

В. Бондарчук пише: "В поточному академічному році робота університету була перебудована в світлі рішень ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У про ідейно-політичне виховання радянського народу і зокрема в світлі постанови ЦК КП(б)У "Про роботу партійної організації Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка". Питання ідейного змісту наукової і учбової роботи були широко обговорені серед викладачів і студентів. Відповідно до цих історичних рішень переглянуто учбову і наукову діяльність насамперед історичного, філологічного, юридичного, філософського, економічного факультетів і катедри гуманітарних наук.

У практиці роботи окремих кафедр, професорів і викладачів університету були викриті серйозні хиби й помилки. В лекційних курсах з історії української літератури та історії України мали місце перекирчування і помилки буржуазно-націоналістичного характеру, які полягали в спробах відродити буржуазно-націоналістичну схему Грушевського та його "школи". Курс української радянської літератури читався без глибокого аналізу явищ радянського літературного процесу. В лекціях з історії української літератури та історії України були випадки, коли викладач не досить чітко характеризували окремі суспільні явища. Оцінки діячів минулого відзначалися однобічністю, підкреслювалися лише прогресивні моменти з їх поглядів і затушувалися помилки та збочення, обмежувалась їх поглядів, у деякого помітне було небажання викрити класову обумовленість цієї обмеженості. В практиці роботи окремих професорів і викладачів були елементи формалізму, емпіричної фактології, ідеалізації історичного минулого тощо.

Внаслідок самокритичної перевірки стави викладання гуманітарних дисциплін, зміцнення кафедр дослідженнями спеціалістами, посилення контролю за роботою викладачів, небагато покращала навчальна, наукова і виховна робота кафедр університету".

Оттак виглядає наукова праця в "найбільш демократичній країні світу".

В "найдемократичнішій країні світу"

Провідникам "найдемократичнішої країні світу" не дають спати дві речі. Це "націоналістичні пережитки" у громадян СРСР і "низькопоклонство окремих радянських громадян перед сучасною буржуазною культурою".

Вони завжди вели непереміжну боротьбу проти тих двох загроз для "найбільш соціалістичної країні світу". Але в останніх часах ця акція прибрала більш масового характеру. Про неї багато говориться у докладах і пишеться в газетах.

У "Радянській Україні" (ч. 126) якійсь В. Платоновський у довжелезній лекції пише на ту тему м. і. так:

"У окремих наших громадян ще лишилися націоналістичні пережитки. Особливо сильні такі пережитки в районах, які недавно стали радянськими, — в Прибалтії, в Західній Україні та ін.

Не можна забувати, що на тимчасово окупованих територіях фашистські недоліди намагаються отруїти свідомість людей отрутою націоналізму. Треба так само весь час пам'ятати, що імперіялісти ні на один момент не припиняють своїх нападів протятти в нашу країну реакційні буржуазні погляди.

Боротьба за повне подолання націоналістичних пережитків є найважливішою складовою частиною комуністичного виховання трудящих.

Одним з найбільш шкідливих пережитків капіталізму, які зустрічаються у окремих

радянських громадян, є низькопоклонство перед сучасною буржуазною культурою...

Центральний Комітет нашої партії викрав факти безідейності, низькопоклонства перед буржуазною культурою в окремих творах радянської літератури та мистецтва. Рішення ЦК ВКП(б) про журналі "Ленінград" і "Звезда" та про фільм "Большая жизнь" і доповідь товариша Жданова про рішення ЦК відіграли величезну роль у піднесенні ідеологічної роботи в СРСР.

Партія вимагає рішучої і нещадної боротьби проти всіх виявів низькопоклонства перед буржуазною культурою. Треба викривати капіталістичні порядки, соціальні і національні світ при капіталізмі, занепад і загнивання буржуазної культури, показувати величезні переваги соціалістичної культури, соціалістичної демократії".

Велику роль в цій боротьбі приділяється літературі.

Тут вже забирає голос "спец" від літератури, А. Фадеев (уже понав тепер у неласку) в ч. 166 "Правди", органі ВКП(б), будучи генеральним секретарем Союзу советських письменників СРСР, пише:

"Ми письменники, більш ніж хтобудь можемо і повинні сказати про те, що таке наш советський устрій, в чім його перевага, показати велич советської людини..."

Між нашою інтелігенцією є деякі, хто не визнає ще низькопоклонства перед закордо-

Та й сам я, вивернувши кожу, хіба не подібний був би до якого довнього Гава?

Альоша взяв його під руку й міцно притис.

— Ех, ви, філософе печерного віку! А мені так зовсім не шкода, що ви й подібні до вас трохи пожили в льохові — їй-бо не жалко.

Андрій Петрович засміявся й трусував своєю сокиркою.

— Та й я не дуже смучуся! От тільки ти даремно на мене, Альоша, образився, як згадав про дикунство. Ти думаєш, дикунство що? Це молодість душі. Я бачив тут матросів і думаю: які вони по-страшному молоді! І нічого спільного з комунізмом не мають. Це — тіло. А дух — культура. Це — й завдання: поєднати. Вдумати, за біблійним прикладом, дух культури в це молоде, пристрасне дикунське тіло. Нічого більше для комунізму й не треба...

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ "СВОБОДУ".

ВАЛЕРІАН ПІДМОГИЛЬНИЙ

"ТРЕТЯ РЕВОЛЮЦІЯ"

Оповідання

4)

Цю культуру я передав тобі, молодшому хлопцеві... Ви взяли від нас культуру соціалізму й добрали способу його здійснити. Ви використали величезний, досвід минулих віків і сказали: всяку культуру треба передусім одягти тілом. І ви поєднали культуру соціалізму з дикунством. Це геніально й немислимо!

— Буржуазія те саме каже, — відповів Альоша й кинув цю цигарку, — тільки зве це грабіжництвом, а не геніальним різницею назв, не більше. Різниця назв, не більше. Ти гніваєшся, Альошо?

— Не менше! Це ж не те, що говорять буржуазія, хоч ти й повинен так міркувати. Звичайно, найперша правда всякої боротьби — безоглядно,

провадить до неприємного царства попуг і малп...

Альоша підвівся й поклав обидві руки на плечі Андрієві Петровичеві:

— Ну, так і ви на мене не сердьтесь! Я папуга й малпа, а ви — жаба.

Він стиснув дядькові руку.

— Чекай, я проведу тебе. Піду до саду по дрова.

Андрій Петрович скинув пафто й узявся підтягати безрукавого кожуха. Альоша вийшов до ідальні. Тут було тепло й хатньо. Марта Данилівна схилилася коло буржуйки, а там бадьоро пихкало й шкварчало.

— До побачення, мамо, — промовив він.

Мати підкинула до нього своє червоне обличчя.

— Альошенько, куди... Я який обід варю...

А він уже простяг їй руку.

— Ніколи, мамо.

Вона покійно дала йому свою, а потім схопила дру-

— Ну, тільки не плач!

— Ні, я не плачу, не плачу...

Рідний...

Альоша надів кожущину й шапку. Надійшов і Андрій Петрович; він підперезав пальто мотузкою, застромив сокиру за пояс, мав ще мотузку й величку пилку.

Марта Данилівна провела їх до дверей; син нічого не сказав їй більше. А в неї не було вже сили навіть до вікна підійти та дивитися йому вслід.

Вона прихилилася до дверей. Вона знала, що син уже ніколи не прийде.

Альоша з Андрієм Петровичем вийшли на вулицю. Вогний низенький ранок сповнив землю хоч був уже пізній день. Осіння дрібненька мряка, не хитаючись, доносила відгомони далеких гармат і лягала на обличчя холодним мереживом. Каміння довгих вулиць було туманне й пустильське.

На розі витягся припущений краплинками труп вершника в обіймах коня — і ні-

кого з цікавих. Був перший день перемоги й нової влади.

Андрій Петрович витер обличчя своєю ганчіркою й заговорив:

— Ніколи життя не було таке цікаве. Юнацтво краще розуміє історію, ніж то кажуть підручники. Що таке був донедавня хоч би той печерний вік, як не абстракція? А от усі ми цілий тиждень жили оце в льохові, розкладали там опнище, варили страви й їли її п'ятма. Де й коли можна було так відчувати, дотикнутися, що життя є боротьба? Хто міг би так красномовно з'ясувати, як твориться влада, закон? Так, Альошо, життя тепер скинуло всі одежі, приліплі цивілізацією, і ствердило геть все, що свідчили босяки, а філософи заперечували. У мене, наприклад, за два роки чисто змінився погляд на дерева. Бачу дерево й думаю — добре було б тебе зрубати! Колись любив дерева зелені, живі, а тепер укохав присохлі, бо краще горять...

Д-р Володимир Галан, Екз. Директор ЗУАДК.

Звіт з праці ЗУАДК за 1947 р.

(на зборах Дирекції в Нью-Йорку, Готель Пенсильванія, 24. січня 1948р.)

Канцелярія.

Уся наведена праця, як і праця над збірками жертв, була ведена трьома канцелярськими силами. Щойно тепер маємо усіх наших постійних сил десять, а це троєх в ЗД і сімох в Німеччині (трьох американських торожан і 4 місцеві скитальчі сили). Безумовно, коли прийдемо до виконання другого нашого завдання, цебто постійного переселення, наша праця мусить збільшитися вдесятеро і приєднати більше дійсно фахових сил.

Переселення.

Уся наша теперішня праця мала вигляд негальної допомоги, яку треба було виконати, але яка не розв'язувала питання скитальщини, бо такою розв'язкою може бути тільки переселення. Говорити про переселення в практиці, а не в теорії, можна тільки тоді, як вже є доступ до організації, яка переводить переселення та має на це потрібні фонди. З того боку наш договір з ІРО та допущення наших представників до окупованих країн має першорядне значення і тому ми теж віддавали цій справі головну нашу увагу.

Основою нашого визнання була ця мураліна, щоденна праця соток наших свідомих організацій і тисяч звичайних громадянських діячів по усіх наших громадах, нашого жіноцтва, зокрема цього, яке під назвою Жіночої Секції ЗУАДК переводило збірку одягу. Деяко не доцільно цієї праці, але коли пригадаєш собі, з яким запалом витали французи Американської Франції Трейст, такіми французькими і пропагаторами української допомогової акції в країнах Європи були ці бейли, спановані нашими жінками і вислані до Франції, Бельгії, Італії, а звідтам далі до Австрії і Німеччини!

І коли ми дістали визнання, коли перед нами відкрилися двері до праці на міжнародній полі, треба було статися про нові засоби, щоб наші представники не їхали з порожніми руками в Європу. Іншими словами, ми стояли і стоїмо на становищі, що заки лідемо просити допомоги в Америці, ми самі мусимо здобути на максимум нашої власної допомоги!

Як раз на цьому, що ми мали свої власні фонди, ми зробили всього найкраще враження, бо не потребували жебрати, а приносили свої хоч малі дари.

Усі фонди, які ми досі зібрали, були малі і тому останні річні збори рішили підвищити збіркову суму на 200,000 дол. До переведення кампанії було призначено д-ра Цегельського, який однак в останній момент відмовився і це завдання в додатку до інших спало на мене. Все ж таки в короткому часі ми започаткували кампанію прокламацією мейора м. Філадельфії, видали 150,000 летинок, розіслали заклики по всіх громадах, дали великі оголошення в американській пресі. Вислід був, та не в такому розмірі, як можна було сподіватися. Все ж таки ми багато навчилися та пізнали, де лежить наша сила та де сподіватися допомоги для наших скитальців.

Підготовка і переведення Українського Дня у Філадельфії спричинили нове життя по громадах, а нам дали великий розголос не тільки тут, але і в Європі. Бо до нашої збірки і нашого дня, як писав адв. Смик, дуже „пригладеться ІРО і військової чинники". В той же час відбулись місцеві

віча і збори, на яких приходилося нам виступати та пояснювати завдання і цілі нашої організації.

Американська Заморська Допомога.

Рівночасно ми не занедбували інших можливостей і коли прийшла нагода ми внесли прохання до Американ Оверсїс Ейд енд Юнайтед Нейшенс Апіл фор Чілдрен прийняти нас в члени та визначити на нашу цілі суму один мільйон доларів. Ми виготовили план праці і розділили ці гроші на різні об'єкти. Екзекутива це затвердила і дня 22 грудня 1947 р. прощали мене робітників нашого офісу, та прийняли у Філадельфії члени Екзекутиви з сумом на „гірні" в справі нашого бюджету на 1948 р. перед Американ Оверсїс Ейд. В часі переслухання перед п'ятьма суддями я ще раз представив подробиці плану нашої праці в Європі, при чому стала мені в великій пригоді муніципальна поїздка по таборах наших скитальців і обізнаність з їх вимогами. Мені здавалось, що судді віднеслись дуже прихильно, однак президент заявив, що коли б нам навіть признали, то не ту суму, якої ми жадаємо. З тим я відіхав, а дня 6. січня ц. р. прийшов лист з повідомленням, що нам призначено „тільки" суму 500,000 дол. Я передав цю відомість членам Екзекутиви і всі ми разом рішили прийняти цю суму та зменшити відповідно нашу програму праці.

Для пояснення додам, що Американ Оверсїс Ейд зорганізовано як представництво 26 американських допомогових організацій для переведення однієї великої збірки в ЗД. Коли ж Об'єднані Нації перевели ухвалу, щоб у всіх державах ОН. перевести збірку на дітей цілого світу, департамент стейту в порозумінні з допомоговими організаціями рішив получить ці дві збірки та перевести одну збірку під назвою — Американ Оверсїс Ейд енд Юнайтед Нейшенс Апіл фор Чілдрен. З загальної суми 60 мільйонів дол. 20 мільйонів призначено на діточий міжнародний фонд, а 33 мільйони розділено на 22 американські організації, між ними і ЗУАДК.

Кампанія буде переведена в місяці лютім і в ній ми візьмемо участь. Голова цієї організації буде сьогодні промовляти до вас та дасть про це подробиці інформації.

Мабуть не треба говорити про значення цього другого факту. Бо коли день підписання умови з ІРО дав нам правну можливість до праці між нашими скитальцями, то день 22. грудня, а зглядно день 6. січня, буде другим історичним днем для нашого Комітету, коли ми одержали можливість цю працю виконати і зайнятися плановою працею постійного приміщення наших скитальців, розміщення їх культурних та мистецьких сил, вихованням їх молоді як і опікою тої частини наших скитальців, яким треба постійної допомоги, іменню хорим, інвалідам та творенням постійних допомогових інституцій.

Станувши на вершу наших можливостей, Екзекутива ЗУАДК вважала потрібним і konieczним поділитись цими радісними вістями з вами та просити дальшої вашої допомоги у великому ділі.

Екзекутива запросила на сьогоднішні збори визначних наших громадян і промадянок, як гостей, які хоч не мають директорського мандату,

Тридцятьліття Берестейського миру

9. лютого 1918 року дипломати молоді Української Народної Республіки, а саме — Микола Люблінський, Олександр Севрюк і Микола Левинський — підписали в Бересті над Бугом мировий договір з Німеччиною, Австрією, Угорщиною, Болгарією і Туреччиною. Це був перший мировий договір при кінці першої світової війни.

Ще й досі ходять усілякі неправдиві оповідання, особливо в большевицькій пресі, про Берестейський мир. Український Народний Республіці закидувано „зраду", бо вона підписала мир з Центральними державами. Як же воно було на ділі? Чия правда, а чия кривда?

Ніхто чесний, що знає події 1917-18 рр. в Україні, не може закинути провідникам Української Центральної Ради, мовляв, вони хотіли і готувалися до сепаратного миру з Центральними державами. Якраз навпаки! Уряд Центральної Ради всякими способами схилявся удержати фронт на заході супроти Німеччини та Австро-Угорщини. 25. грудня 1917 року генеральний секретар закордонних справ, Олександр Шульгин, заявив на засіданні Центральної Ради про намір московських большевиків заключити сепаратний мир з Німеччиною:

„Ми з цим не згодні, ми не можемо допустити, щоб німці та австрійці посунали свої полки на французів та

все ж протягом року причинилися у великій мірі до наших успіхів і вони готові і в майбутньому служити нам своїм досвідом.

Хоч праця за нами велика та успішна, то перед нами стоїть найбільше завдання. Спільними силами збудуємо могутню будівлю для добра цілого нашого народу, для слави американських ідей.

При кінці хай вільно мені буде зложити щире подяку тим сотням широким українським робітникам тут в ЗД та в Європі, які допомагали нам в нашій праці. Хочу подякувати теж українській американській пресі та допомоговим інституціям, які відносились до праці Комітету з щирістю і давали нам місця на своїх сторінках. В кінці хочу зложити подяку Екзекутиві та директорам з їх піддержку в декілька дуже дражлих моментах. Хай минула наша праця, наші помилки та успіхи вказують нам шлях на майбутнє: корисної і успішної праці для добра цілого українського народу.

(Кінець).

англіїців. Ми стоїмо за мир загальний, який би благословляла демократія цілого світу".

Дітя Центральної Ради вважали, що Німеччина війну програв. Але вони знали, що московські большевики перли до негального миру за всяку ціну. Вони хотіли „перетворити імперіалістичну війну в війну громадянську". Тому вони не щадили найгрубішої демагогії супроти Української Центральної Ради. Називали Центральну Раду ворогом робітників, селян і воїнк та вірно прислужницею англо-американських і французьких капіталістів...

Коли московський большевицький уряд вислав своїх дипломатів на мирову конференцію з Центральними державами до Берестя, то мусила й Центральна Рада взяти участь у конференції. Чому? Причина дуже проста. Була небезпека, що московський большевицький уряд зажає чий мир з Німеччиною також від України. Щоб цього не сталося, Центральна Рада проголосила самостійність Української Народної Республіки універсалом з 22. січня 1918 року.

Німецькі та австро-угорські дипломати мали нахаз від своїх урядів: закінчити переговори з Україною та Советською Росією якнайкорше. Молоді українські дипломати бачили скрутне положення Центральної Держави, що потребували збіжжя і ставили свої вимоги (напр., автономії для українців у межах Австрії). Австрійський дипломат граф Чернін писав у своїх споминах про Берестейський мир, що українці „диктують" на мировій конференції...

Вся честь зручності українських дипломатів! Але внутрішні відносини в Україні не давали певного ґрунту для успішної закордонної політики. Народна маса і воєцтво, втомлені світовою війною, жадібно прислухувались до пропаганди московських большевиків. Москва запевняла, що вона визнає право України на відокремлення. А одночасно московська „червона гвардія" вела наступ на Україну... Ряди борців української незалежності рідшали. Після підписання мирового договору в Бересті на Україну прийшли німецькі та австро-угорські армії. Німецька політика планувала відновлення царської „єдиної неділимної Росії". Україна була потрібна тимчасом, як край багатий на збіжжя. Тому Німеччина зробила все для того, щоб не дати українцям розвинути свої національ-

КОМУНІКАТ

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

Реєстр мешкань та праці.

Можливість ухвалення нового імміграційного закону Стратона, на основі якого було б можливо спроводити більше число наших людей до ЗД, вкладає на нас обов'язок підготувати наші сили та організовано взятись до цього великого завдання.

ЗУАДКомітет розіслав вже до всіх наших Отців Парохів, секретарів відділів допомогових організацій, Союзу Українок, Горожанських клубів та інших організацій 50,000 бланкетів. Прохаємо ці реєстраційні бланкети роздати, доповнити їх виповнити та негайно відіслати до ЗУАДК. для обчислення скільки мешкань та зайнятих могли б дати наші люди новоприбуваючим іммігрантам.

Додаємо, що на основі нового закону люди приїжджали б на кошт держави і відповідно бланкет не бере на себе ніякої фінансової відповідальності. Коли б через помилку якась організація не одержала бланків, просимо повідомити канцелярію та подати потрібну кількість бланкетів.

Переселенці Осередки.

З приїздом більшого числа іммігрантів заходить велика потреба допомогти їм мешканням, харчами та працею. Для цього завдання ЗУАДК організує по наших громадах при допомозі місцевих організацій Переселенці Осередки. Перший Осередок вже зорганізовано в Нью-Йорку дня 13. лютого. Управа ЗУАДК прохає наші громади у Філадельфії, Клівленді, Дітроїті, Пітсбургу, Шिकाго та Мінеаполісі створити у себе окружні Осередки, а в кожній навіть найменшій громаді повинні повстати місцеві переселенці пункти. З кожної громади надіслати негайно усі відомості про працю та мешкання до ЗУАДК та подати імена людей, які займаються новоприбуваючими на місцях. Всі ці відомості пересилайте ЗАРАЗ до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

BUY YOUR
EXTRA SAVINGS
BONDS NOW

ні сили. Зате в цей час на Московщині Ленін і Троцький створили свою червону армію.

А. О.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 25.

Влада:

Жертви:

Віда:	Жертва:	Віда:	Жертва:
Michael Kinn	\$ 500	221 Кирило Палак	3.00
Микола Салабай, передплатник	3.00	221 Петро Лучиш	2.00
Mrs. M. A. Lesnick, передплат.	3.00	221 Григорій Олексій	2.00
Петро Буртин, передплатник	2.00	221 Микола Канога	2.00
Іван Паниківський, передплат.	2.00	221 Микола Ногоч	2.00
С. Деренський, передплатник	2.00	221 Йосиф Федун	2.00
Павло Затковський, передплат.	2.00	223 Іван Барнас	2.00
Пилип Яснорський	2.00	223 Микола Конох	2.00
Антін Кирилюк	2.00	230 Антін Корут	2.00
о. Петро Олексів	2.00	230 Василь Волчанський	2.00
8 Микола Мазур	2.00	236 Петро Терпак	2.00
8 Василь Манзія	2.00	270 Антін Тенюх	2.00
8 Дмитро Попадюк	2.00	271 Даман Чучман	2.00
8 Антін Хидяк	2.00	288 Wasyk Kabanuch	3.00
8 Трофим Нечеснов	2.00	292 Евстахій Карлінка	2.00
8 Стефан Мартинів	2.00	292 Георгій Торський	2.00
8 Петро Рутковський	2.00	295 Йосиф Сивак	2.00
8 Григорій Сиробач	1.00	299 Е. Діаур	3.00
8 Андрій Нісевич	1.00	299 Петро Левандюк	2.00
45 Михайло Миць	2.00	317 Федор Welch	3.00
76 Wm. Salaban	2.00	317 Michael Dudyk	2.00
102 Андрій Панасик	2.00	317 Joseph Boyko	1.00
113 Nestor Corchock	2.00	317 Anastasia D. Andrusyszyn	1.00
113 Антін Корольов	2.00	334 Теодор Мураль	2.00
121 Павло Монрі	2.00	335 Алек. Мотулька	2.00
130 Павло Стахів	2.00	348 Тов. Ім. О. Басараб	5.00
143 John Oranowich	2.00	348 Марія Періг	5.00
156 Стефан Тмач	2.00	348 Катерина Левінська	1.00
156 Іван Пітторський	2.00	348 Anna Marazko	1.00
156 Василь Трач	1.00	348 Mary Cherniga	1.00
156 Василь Федоронч	1.00	359 Wasyk Chuy	2.00
178 Aftan Bednarszyk	4.00	361 Іван Драган	2.00
183 Stanley Brudny	2.00	364 Леон Паріло	2.00
204 Михайло Баран	5.00	382 Осадчук Володимир	2.00
204 Іван Зарава	2.00	456 Peter Maluj	2.00
204 Спиридон Ткачук	1.00	476 Стефан Качуба	5.00
218 Лабай Гнат	2.00		
220 Антін Бубен	2.00		

СПРАВЛЕННЯ.

Від. 347. Подано John Halata, а має бути John Halata.

РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГАЗОЛІНІ В ШВЕДЦІ

Стокгольм, 19 лютого. Шведський уряд наложив сьогодні ембарго на продаж всіх родів газоліну. Рационалізація почнеться вже в березні.

ЛАГІДНА ЗИМА ПРИЧИНОЮ НОВИХ ТУРЕТО В ЕВРОПІ.

Мюнхен, Німеччина, 19. лютого. — Цьогорічна зима була в Європі лагідна і тепла, якої вже давно не пам'ятають. У висліді почали розвиватися дерева і рости та зеленіти оскільки засніжжя. Це справляє велике занепокоєння, бо випадковий сильніший мороз

і сніг могли б наробити багато шкоди.

ПОЛІЩА ПОГРОЖУЄ АМЕРИКАНСЬКИМ ПІЛОТАМ.

Варшава, 19. лютого. — Речник польського уряду заявив вчора на пресовій конференції, що в майбутньому кожний американський пілот, що приїде до Польщі без окремого дозволу і без огляду на те, в якій справі та хочби тільки виконував обов'язки дипломатичного пілота, буде заарештований і суджений польським судом та муситиме відбутися кару одного року тюрми в Польщі.

ОГОЛОШЕННЯ

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОПОМОЧІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ

подає до відома своїм членам, що

ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться в НЕДІЛЮ, 7. БЕРЕЗНЯ, в год. 12-їй дня, в шкільній аудиторії церкви св. Юра 217-219 Іст 6-та Вулиця в Нью-Йорку.
Нью-Йорк, 19. лютого 1948. Головна Управа.

„КОБЗАР" - англійською мовою

Дайте своїм дітям чи своїм американським приятелям, учителям чи політикам книжку про

ГЕНІЯ УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА написану англійською мовою КЛАРЕНСОМ А. МАНІНГОМ, професором Колумбійського університету, відомим знавцем української літератури та історії. Такою книжкою, що містить теж і переклад на англійську мову найкращих творів Т. Шевченка є:

Taras Shevchenko

The Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

CLARENCE A. MANNING

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Ця книжка повинна бути в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всім треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50

Замовлення слати на таку адресу:

• Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА ШАДНИЧІ БОНДИ! — З днем 15. квітня зачнеться по цілій краю велика кампанія в справі закупа шадничих бондів. Ціль: заохотити загальну більшу ошадність і спинити інфляцію. Еоді будемо оглядати цей плякат, що його бачимо, на різних місцях. Тепер держаться його президент Труман та Джан Снайдер, секретар скарбу.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Свято Соборності.

В неділю, дня 1. лютого відбулося у нас „Свято Соборності“ в просторій залі Школи. У програмі вчорашнього концерту, що підготувала О. Д. В. У., взяли участь молоді і старі емігранти з різних сторін Соборної України. Активну участь взяла також українська молодь, вихована в Америці, зі своїм хором під управою п. інж. Семена Чуби та декляцією панни Ярослави Васильовської, спеціально дбраною до великих подій, зперед 30 років. Молода та надійна північна панна Е. Барабаш, дочка батьків з історичних українських іменем, ще додатково ствердила, що українська молодь американського виховання йде спільно зі своїми батьками у великих народних виступах. Те саме може сказати про молодшу вчительку з Гемона, Індіана, панну Е. Гайнюк, яка незважаючи на мороз і таку прихильну, щоб своїм милим голосом викликати одушевлення присутніх й бурю оплесків.

Молодий редактор „України“, В. Шемердяк, з нової української еміграції відгукнувшись, який наспів до нас з кол Української Повстанської Армії, в якому борці стверджують, що не зложать зброї, доки Україна не буде вільною у вільній сімї народів.

З нових емігрантів виступив ще молодий д-р Желтвій, родом з Карпатської України. Він коротко переповів про духовні зв'язки з батьками, а з Галичини зокрема. Ми все привикли бачити думати, що „закарпатські брати“ вперто настоюють бути „русинами“ і відокремлювалися століттями від духового і політичного життя України. Та було інакше, говорив д-р Желтвій. Коли мати на увазі грізну екстеріорізаційну політику окупантів Східної Землі, то треба з великим признанням відноситися до проявів самостійницького руху на Карпатській Україні. Треба взагалі дивуватися, як серед тих страшний обставин Карпатська Україна задержала українське обличчя.

Д-р Желтвій добре знає історію цієї землі. Признаюся, що нас такої не вчили. Такої історії треба шукати десь по архівах і бібліотеках музеїв, а д-р Желтвій, як видно, любив шукати за такою правдою історію. Він переповів про часи духовного батька Закарпаття князя Коріятовича, що емігрував з України, осів там, і діяв там над піднесенням з духовного рабства закарпатських українців. Описав часи Кошачевича Сагайдачного, українського гетьмана, за якого Карпати не були кордоном. Згадав про повстання на закарпатті з часів Петра Петровича, а теж про духовну семінарію у Львові, про Відень, де сходилися й виховувалися закарпатські українці зі своїми братами з Великої України. З нової історії згадав про Українську Національну Раду, що вислала своїх делегатів до Києва на акт Злуки Українських Земель. Коротко розповів про проголошення самостійності Карпатської України по розвалі Чехословаччини та про те, як та молода держава перша поставила чоло і опір Гітлерові. Ця молода держава мала стати авангардом Великої Соборної України, що її проголошено 1919 року. Та не так складалося. Український народ пізнав, що в плані автора „Майн Кампф“ було місце для України тільки як німецької колонії. Тому за починком і світлим прикладом Карпатської Січі — Україна запалала вогнем. Вона палає й досі й в тому вогні гинуть найкращі сини України. Ті жертви дорогі і страшенні, але коштом їх нині Україна духовно об'єднана. Нема тепер різниці ні кордонів, на кожному клаптику української землі живуть ті самі люди — ті самі українці, що живуть ідеєю вільної Соборної України, за яку віддають „усе, що мають“.

Головним бесідником був д-р Цегельський, котрого в Шикаго вже не раз чули та певно ще не раз почують. Д-р Цегельський „сказав людям правду в очі“. Нераз гірка правда не всім подобається, але тепер такі часи настали, що правда про яку говорив бесідник подобалася всім!

У свій 1½ годинний промові бесідник коротко переповів про сам державний Акт Злуки Українських Земель з дня 22. січня 1919 року, чого він був не лише свідком, але й творцем. На найбільшому майдані світа на Софійській Площі, говорив бесідник, підчас тріскучого морозу, серед гучу дзвонів киянських церков, зібралось 350 тисяч українців, щоби бути свідками проголошення акту Соборності України, акту, що порвав всі географічні й духовні кордони, що ділили один й той самий народ на галичан, закарпатців, кубанців, волинників і т. п. В цей час наступило державне і духовне з'єднання розданих братів і в той день Україна проголосила, що її народ став державною нацією. Від того часу українська нація пережила багато. За тих 30 літ життя під окупантами український народ серед важких умов визвольної боротьби і політики скрісталізувався, став одним тілом і душою, і акт Соборності України тут не без впливу. За цей період часу український народ боровся у своїй рідній армії, а як „встоятися не було сил“, пішов в партизанку й до нині діє, чого доказом є Українська Повстанча Армія, проти якої об'єдналися окупанти, але вона зброю не складає. І не складе! За час своєї політичної діяльності, говорив бесідник, він пережив не одне. Як вступав вперше на українську політичну арену, часи були страшні. Не було „Просвіти“, Рідних Шкіл, Кооператив, не було українських інституцій. Треба було зі свічкою шукати за українцями. Були всі русини такий був наш гімн! Здавалось пропав український народ, потону в московському морю, а в австрійському хоч не потону, то це було довго співати „Боже буде покровитель“. Та сталося чудо над Дніпром й Дністром. Уже в 1914 році повстають українські Січові Стрільці, перша бойова одиниця України. А далі події слідує до блискавичною швидкістю. Приходять короткий період української державності, а по ній знову неволя. Та українці не змерли і не вмерли. Іде боротьба на рідних землях, який треба помагати не лише словом, але й грошима.

Д-р Цегельський ствердив, що американські українці заведуть одну дуже важку діяльність визвольної боротьби України. Правда — провід робити, що може — створено Український Конгресовий Комітет, скликаю Панамериканську Конференцію. Та праця тих двох установ є обмежена приводу браку відповідних грошових засобів. Для успішної праці для протидії ворожій пропаганді, навіть для самої УПА є потреба політичної акції, а для того треба грошей і ще раз грошей. Знова для успішної фінансової акції треба об'єднання американських українців. Нема рації творити в Америці нові політичні угруповування. З досвіду він знає, що партії є потрібні і вони все були. Повстане якась партія відіграє свою роль, зробить добру роботу й йде в забуття й так в безконечність. Та в Америці, де ми є громадянами Америки, можна робити без партій, в одному об'єднанні. В ньому краще щось робити й платити жертвенність. Д-р Цегельський сказав, що американські українці під те-

МАМИ НЕ ЖУРІТЬСЯ, ЯК ДИТИНА НА ЛЕДІ! — Маленька Кейсі Стрігер, хоч має тільки 18 місяців, але держиться добре за лижками на леді, мало що не так, як її мама.

першню хвилю надіються визволення України від УПА, або від Америки.

Та це є лише політичний сон. Сама УПА України не збуде. Треба її допомогти політичною акцією, головню в Америці. Треба переконати американський уряд, що в інтересі миру в Європі, в інтересі Америки є самостійна українська держава. Як нам не вдасться цього зробити (а на це треба фондів і ще дечого), то може бути так, що з вибухом нової війни, про яку тепер одверто в світі говориться, може над Дніпром запанувати Польща, з Миколайчиком і ми можемо знову розчаруватися. Тому треба чинити, сама поміч скитальцям, хоч як вона дуже потрібна не вистачає.

По ньому в програмі концерту виступив ще уроченець Кубані, п. Юрченко, що разом з панною Грабін дали знаменитий дует з опери „Запорожець за Дунаєм“. Їм супроводжала при півні панна Елейн Грабін. Місцевий парох о. Мицик мав кінцеве слово й молитву. Він ствердив, що в Шикаго помічається двоподіл на нових і старих емігрантів. Такий двоподіл непотрібний й шкідливий. Українці живуть в Шика-

го, Гайович, Юрченко, Т. Мамчук, І. Бучинський, Т. Славий, Т. Кокосов, Б. Мурин, І. Команишин, І. Литвин, Г. Чикало, І. Пинило, Г. Сень, С. Брудний, Г. Гарасим, В. Мегаль, С. Харків, І. Пиний, П. Мельник, М. Баран, І. Кравс, М. Леськів, М. Гут, І. Дужанський, Ю. Куць, М. Гудз, М. А. Шиян, С. Боняківський, Д. Стравин, І. Вішук, Ю. і А. Тимчук, І. Мариняк, Т. Камінський, А. Трусяк, С. Грабін, М. Горний, І. Лесняк, П. Бахурський, А. Карпук, Д. Волжанський по \$5; М. Ільків, П. Мікула по \$4; М. Риза, І. Жеребін, П. Лучків, О. Четвинська, А. Бойчук, К. Бордяк, П. Крол, С. Прокопів, С. Стрижак, Ю. Ілеш, В. Масевич, А. Хомич, М. Запхляк, Т. Максимець, А. Шмідельський, по \$3; І. Меренків, Д. Шостак, М. Левусь, В. Гриньків, С. Чуба, М. Пашко, І. Макар, Д. Карман, М. Шостак, К. Савчин, А. Велика, М. Ткалюк, Д. Забіяк, Г. Дзявроник, П. Васильовський, О. Рибак, Я. Медзак, С. Проць, В. Горинь, А. Дригунчик, В. Марчук, Д. Гаврилюк, В. Кудучок, М. Тимчук, В. Курта, Н. Джаман, М. Дворянник, Т. Вовчок, О. Вишванів, П. Бабій, А. Верхолюк, А. Скірка, Ю. Старчак, Ф. Оліханий, К. Січевський, Т. Мишук, Т. Івасечко, Ю. Небор, П. Костерка, І. Мороз, О. Федорів, І. Шур, М. Харис, П. Бараболяк, А. Дренчик, Д. Гіжовський, В. Кузь, П. Нісевич, В. Жілінка, П. Сосновська, Е. Дешик, О. Горох, Г. Волошинів, А. Дідух, В. Скура, К. Кая, В. Коваль, М. Гуцуляк, В. Микитка, Г. Матвій, О. Стефанків, С. Пилипак, П. Пакіш, І. Сабан, М. Винницький, М. Березовська, В. Шурко, М. Козак, К. Плитак, А. Лішечин, І. Сарчук, Л. Подола, П. Боднарчук по \$2; В. Головацький, М. Джигановський, Невідомий, М. Семків, І. Недай, А. Іванків, В. Лучків, М. Савчин, О. Чуба, М. Мізин, Г. Литвин, І. Козак, Д. Куно, М. Зизуль, О. Любас, О. Дичка, М. Микитин, М. Фуркевич, С. Олійник, А. Дубин, П. Гошко, І. Сливка, І. Ценьків, С. Когут, С. Побурка по \$1. — Разом \$712.50. — Гроші по покриттю коштів вислано до Злученого Українського Допомогового Комітету з призначенням на УПА і скитальців.

Степан Куропась.

Милвил, Н. Дж.
Коляда на скитальників.
Заходами української православної парохії в Милвил, пе-

реведено коляду на скитальників. Жертвували: С. Чопик \$10; по \$5: Т. Ковальський, І. Панас, М. Гандзюк; по \$3: М. Васюта, К. Паранич; по \$2: С. Мусій, Т. Патен, Е. Зенчук, М. Панчишин, П. Купер, С. Глобницький, С. Мудрий, Ю. Худьович, М. Стельмах, П. Чопик, П. Козак, М. Панас, М. Бережанський, Н. Пелехатий, А. Мурований; по \$1: С. Ермолович, В. Горинь, Ф. Прохорович, С. Пелехатий, І. Деревняний, І. Мурований, А. Мурованій, мол., С. Мурована, М. Мурована, Д. Романюк, С. Люканчук, А. Кубік, Н. Капустий, В. Романків — за колядовано заг. суму \$88, а з каси Сестричтва додано \$2, що

пошукуванню

ПОШУКУЮ сина брата

ВОЛОДИМИРА І СТЕФАНА

БУГРИН

з села Яструбків, повіт Львів. Були заборні до російської армії в 1941 р. та до нині нема про них відомості. Хто знає про них, або вони самі, прошу повідомити мене:

FRANK BUGRYN,

299 Middle Street,

Forestville, Conn. U. S. A.

ПОШУКУЮ

МИХАЙЛА І АНТОШКУ

ГРЕЧИН

з села Дараків, повіт Тернопіль. Хто про них знає, або вони самі, прошу повідомити ЮСТИНА ПИТАК по чоловікові, на адресу:

W. MALOFY

Box 323, P. O. Vegreville, Alta., Canada.

ПОШУКУЮ

МИХАЙЛА МАЩОКА з Калінінці, м.находиться в Німеччині, пошукує

ДМИТРА ВОВКАНИЧ

І ОЛЕНИ ВОВКАНИЧ

з села Торинської повіт Санік, Хто про них знає, або вони самі, прошу з'ясувати до:

ANNA KORNUTIAK MASCO

133 Fenton Street,

Syracuse, N. Y.

РЕАЛЬНОСТІ

FLORIDA

Якщо маєте намір купити тут

ДИМ, ЗЕМЛЮ чи БІЗНЕС

не забудьте перше зайти або написати до свого Інформаційного

ІВАН ВОРОНА

Reg. Real Estate Broker

7595 N. MIAMI AVENUE

Ph. 7-6433

MIAMI 38, FLORIDA

UKRAINSKO-AMERIKANSKE PCHLYNICE TOVARISTVO

має мед на продаж

Просимо слати замовлення на адресу:

UKRAINIAN-AMERICAN BEE ASS'N

c/o ALEX HUTZAL, Treasurer,

R. F. D. No. 2, Box 347

New Brunswick, N. J.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

форієрська робітня

є тепер під числом

265 East 4th St.

BETWEEN AVES. B & C

New York City

Telephone: Spring 7-3866

Приймає замовлення на нові роботи і перерібку

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторики на літо.

Самий сторики на літо 2% від сотні.

ТАРЗАН, ч. 1789. Стріляв в порожнечу.

---A COCONUT SHOT OUT OF THE FOLIAGE ABOVE.

WITH A WILD CRY OF RAGE, KRASS RELEASED JANE AND FIRED WILDLY INTO THE TREES ABOVE.

AS JANE STRUGGLED IN HIS EMBRACE ---

---1789---

---MISTAKING JANE'S SMILE, WHEN SHE HEARD TARZAN'S REASSURING APE CRY FOR ACCEPTANCE OF HIS PROPOSAL, KRASS SEIZED HER.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

доповнило \$90, яку то суму вислано до З'їд Комітету у Філадельфії.

Колядували: Катерина Панас, Михайло Гандзюк, Григорій Замойський.

ПОШУКУЮ

ПОШУКУЮ сина брата

ВОЛОДИМИРА І СТЕФАНА

БУГРИН

з села Яструбків, повіт Львів. Були заборні до російської армії в 1941 р. та до нині нема про них відомості. Хто знає про них, або вони самі, прошу повідомити мене:

FRANK BUGRYN,

299 Middle Street,

Forestville, Conn. U. S. A.

ПОШУКУЮ

МИХАЙЛА І АНТОШКУ

ГРЕЧИН

з села Дараків, повіт Тернопіль. Хто про них знає, або вони самі, прошу з'ясувати до:

ANNA KORNUTIAK MASCO

133 Fenton Street,

Syracuse, N. Y.

РЕАЛЬНОСТІ

FLORIDA

Якщо маєте намір купити тут

ДИМ, ЗЕМЛЮ чи БІЗНЕС

не забудьте перше зайти або написати до свого Інформаційного

ІВАН ВОРОНА

Reg. Real Estate Broker

7595 N. MIAMI AVENUE

Ph. 7-6433

MIAMI 38, FLORIDA

UKRAINSKO-AMERIKANSKE PCHLYNICE TOVARISTVO

має мед на продаж

Просимо слати замовлення на адресу:

UKRAINIAN-AMERICAN BEE ASS'N

c/o ALEX HUTZAL, Treasurer,

R. F. D. No. 2, Box 347

New Brunswick, N. J.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

форієрська робітня

є тепер під числом

265 East 4th St.

BETWEEN AVES. B & C

New York City

Telephone: Spring 7-3866

Приймає замовлення на нові роботи і перерібку

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторики на літо.

Самий сторики на літо 2% від сотні.

ТАРЗАН, ч. 1789. Стріляв в порожнечу.

---A COCONUT SHOT OUT OF THE FOLIAGE ABOVE.

WITH A WILD CRY OF RAGE, KRASS RELEASED JANE AND FIRED WILDLY INTO THE TREES ABOVE.

AS JANE STRUGGLED IN HIS EMBRACE ---

---1789---

---MISTAKING JANE'S SMILE, WHEN SHE HEARD TARZAN'S REASSURING APE CRY FOR ACCEPTANCE OF HIS PROPOSAL, KRASS SEIZED HER.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Кравс вийшов, отже він обняв її.

Та коли Джени борикалася проти його обіймів...

...кокосовий горіх вилетів зпоміж листя нагорі.

З диким окликом злості Крас випустив Джени і вистріляв наважання поміж дерева.

Кравс думав, що усмішка Джени знагоди охлику Тарзана означала її згоду на пропозицію, з якою Крав